

Ieder kind een kans!

SBO Merlijn

Schoolondersteuningsprofiel (SOP)

Oktober 2022

School	Naam: SBO Merlijn Adres: Paets van Troostwijkstraat Telefoon: 070-3993709 E-mail: info@sbomerlijn.lucasonderwijs.nl
Opgesteld namens directeur en team	Datum: oktober 2022 Directeur: Hans Orelia
Opgesteld met advies MR	Datum: Voorzitter MR:
Vastgesteld door bestuur	Datum: Voorzitter bestuur:
Schoolgids	https://www.sbomerlijn.nl/cp/uploads/downloads/Schoolgids-SBO-Merlijn-2022-2023-definitieve-versie-28-06-2022-getekende-versie.pdf
Schoolplan	https://sbomerlijn.nl/cp/uploads/downloads/Schoolplan-SBO-Merlijn-19-23.pdf

Ieder kind een kans!

Inhoud

1. SBO Merlijn en de visie op passend onderwijs	blz. 3
2. Basisondersteuning	blz. 3
2.1 Basiskwaliteit SBO	blz. 3
2.2 De ondersteuningsstructuur op school	blz. 4
2.3 Handelings- en opbrengstgericht werken	blz. 5
3. Extra ondersteuning en samenwerking met partners	blz. 7
3.1. Het kindplan	blz. 7
3.2. Het handelingsplan SEL	blz. 7
3.3. Aanvraag Intern Onderzoek	blz. 7
3.4. Het Multi Disciplinair Overleg (MDO)	blz. 7
3.5. Extra ondersteuning binnen de school	blz. 8
3.6. Samenwerking met externen	blz. 9
4. Zorgplicht	blz. 9
4.1. Algemeen	blz. 9
4.2. Zorgplicht op SBO Merlijn	blz. 10
5. Financiën basisondersteuning	blz. 10
6. Ontwikkeling/evaluatie	blz. 11
 Bijlagen:	
Het gedragshuis	blz. 12
Extra ondersteuning op schoolniveau	blz. 14

Ieder kind een kans!

1. SBO Merlijn en de visie op passend onderwijs

SBO Merlijn is een school voor speciaal basisonderwijs. In principe zijn alle kinderen die een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) van SPPOH hebben, welkom op onze school.

In de meeste gevallen zal SBO Merlijn betrokken worden bij het verwijzingstraject door de school van het kind. Als er een aanmelding is van een leerling die nog geen onderwijs genoten heeft, of die een TLV heeft van een ander samenwerkingsverband, wordt er contact opgenomen met de verwijzer over of en hoe er tot een TLV gekomen kan worden. In voorkomende gevallen verzorgt de school zelf het traject.

Als een kind eenmaal geplaatst is, zal de school het uiterste doen om te kunnen voorzien in de onderwijsbehoeften van het kind. Als dit niet voldoende blijkt om een goede sociaal-emotionele en didactische ontwikkeling te kunnen waarborgen, als het welzijn van het kind in het geding is, of de veiligheid van de andere kinderen en medewerkers, kan besloten worden samen met de ouders te zoeken naar een andere oplossing.

Ieder kind mag op SBO Merlijn leren in zijn eigen tempo en op zijn eigen niveau.

Hierbij wordt gewerkt vanuit drie psychologische basisbehoeften: competentie, relatie (of verbondenheid) en autonomie.

- Behoeftte aan competentie wil zeggen dat kinderen zich het best ontwikkelen als ze bezig zijn met taken die passen bij de fase van hun ontwikkeling, waarin ze zich bevinden. Kinderen zijn prima in staat dat zelf aan te geven en willen graag laten zien dat ze dingen goed kunnen.
- Bij relatie (of verbondenheid) denken we aan de relatie tussen leerkracht en leerling, de relaties tussen de leerlingen onderling en de relatie van het kind met de wereld om hem heen. Op basis van vertrouwen moet deze relatie stimulerend zijn voor het leerproces van het kind.
- Autonomie gaat over het zelfbeschikkingsrecht van het kind: 'Wat wil ik leren en hoe ga ik dit bereiken?' Het betekent niet dat de leerlingen alleen bezig zijn met wat ze zelf willen leren. Dat kan een kind onvoldoende overzien. Leerkrachten hebben de verantwoordelijkheid om ervoor te zorgen dat de kinderen het nodige leren. Zij hebben een sturende en stimulerende rol in deze.

Uitbreidende informatie is te vinden op de website (www.sbomerlijn.nl) en in het schoolplan (<https://sbomerlijn.nl/cp/uploads/downloads/Schoolplan-SBO-Merlijn-19-23.pdf>).

2. Basisondersteuning

2.1 Basiskwaliteit SBO

De basisondersteuning van een school is ten minste op orde als deze voldoet aan de basiskwaliteit zoals gesteld door de Inspectie van Onderwijs.

Een school voor speciaal basisonderwijs (SBO) biedt naast het reguliere basisonderwijs een aantal extra's. Deze extra's zijn gericht op een specifieke begeleiding voor kinderen met:

- leerproblemen
- concentratieproblemen en afleidbaarheid
- achterstand in ontwikkeling
- ADHD problematiek
- problemen bij (tweede) taalontwikkeling
- gedragsproblemen
- beperkt leervermogen.

Ieder kind een kans!

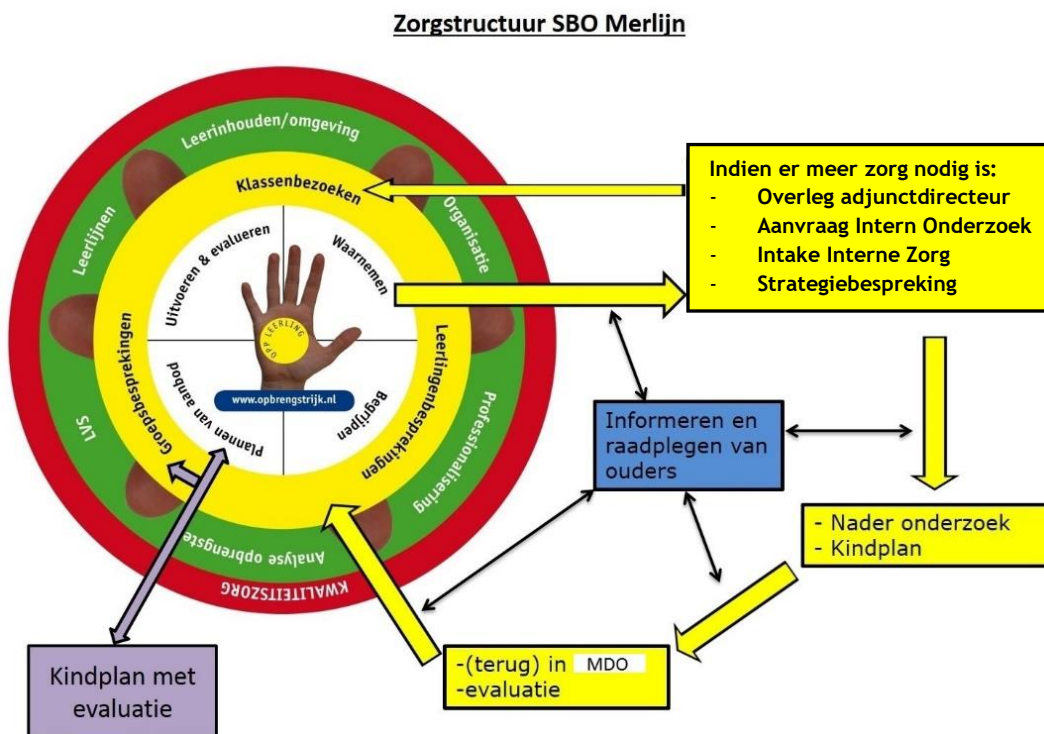
Elke school voor speciaal basisonderwijs biedt de basisondersteuning zoals in ons samenwerkingsverband is afgesproken. Daarnaast heeft SBO Merlijn de volgende faciliteiten in huis om leerlingen extra onderwijsbegeleiding te kunnen geven:

- Een veilig en gestructureerd klimaat in de hele school;
- Planmatig werken, elke leerling heeft een Ontwikkelingsperspectiefplan (OPP);
- Personeelsbeleid dat zich erop richt dat leerkrachten kennis en ervaring hebben op HBO+ niveau op het gebied van speciale onderwijsbehoeften;
- Specialistische kennis over dyslexie, dyscalculie en gedragsproblematiek;
- Een orthopedagoog en/of GZ psycholoog;
- Een logopediste;
- Schoolmaatschappelijk werk;
- Remedial Teaching (RT);
- Motorische Remedial Teaching (MRT);
- Rots en Water
- Fysiotherapie (niet in dienst van de school, de kosten worden vergoed vanuit de zorgverzekering van de ouders).

2.2 De ondersteuningsstructuur op school

De ondersteuningsstructuur van de school is het systeem waarmee de school het onderwijs evalueert en de ontwikkeling van individuele leerlingen volgt, ook wel de zorgstructuur genoemd. Onderdeel hiervan is een team dat de uitvoering van de basisondersteuning en extra ondersteuning coördineert en stimuleert. Dit team geeft deze ondersteuning vorm samen met onder meer de leerling, de leerkracht(en), ouders, de adviseur passend onderwijs van het samenwerkingsverband, de schoolmaatschappelijk werker en andere deskundigen.

De zorgstructuur van SBO Merlijn is middels het volgende schema samen te vatten:

Zie voor een uitgebreidere beschrijving het schoolplan op onze website:

<https://sbomerlijn.nl/cp/uploads/downloads/Schoolplan-SBO-Merlijn-19-23.pdf>

Ieder kind een kans!

2.3 Handelings- en opbrengstgericht werken

In Haaglanden hebben we afgesproken dat we de onderwijsontwikkeling van kinderen volgen door de uitgangspunten van Handelingsgericht Werken te gebruiken. Hieronder verstaan we dat de school vanuit overzicht (wat is bekend) en inzicht (verklarende factoren) tot een passend uitzicht (passend aanbod) voor een leerling komt. Hierbij wordt de ontwikkeling van de leerling regelmatig geëvalueerd en worden zo nodig de doelen of het plan van aanpak voor de leerling bijgesteld. Scholen werken doelgericht en denken in mogelijkheden.

Ook op SBO Merlijn werken we volgens de zeven uitgangspunten van Handelingsgericht werken:

1. Onze werkwijze is doelgericht;
2. Het gaat om wisselwerking en afstemming;
3. Onderwijsbehoeften van kinderen staan centraal;
4. Leerkrachten maken het verschil, ouders doen er evenzeer toe;
5. Positieve aspecten van leerlingen, leerkrachten en ouders zijn van groot belang;
6. Ons schoolteam, leerlingen, ouders en ondersteuners werken constructief samen;
7. Onze werkwijze is systematisch en transparant (planmatig).

Naast handelingsgericht werken, wordt er op SBO Merlijn ook opbrengstgericht gewerkt. Bij opbrengstgericht werken gaat het erom gegevens over de opbrengsten van het onderwijs te analyseren en te gebruiken om het onderwijsleerproces te verbeteren, zodat de leerlingprestaties toenemen. Het analyseren van de opbrengsten beperkt zich niet tot de didactische ontwikkeling. Ook de vorderingen in het sociaal-emotioneel domein, het welbevinden van de leerlingen en de tevredenheid van de ouders kunnen bij een bredere opvatting van opbrengstgericht werken meegenomen worden.

De leerling en HGW

Bij binnenkomst van een leerling wordt een Start-Ontwikkelingsperspectiefplan (Start-OPP) ingevuld met behulp van de gegevens van de vorige school. Het Start-OPP is een groeidocument; ieder half jaar (na de toetsperiode) wordt het aangevuld. Het bestaat uit verschillende onderdelen:

- Voorgeschiedenis en schoolloopbaan
- Cognitieve capaciteiten en psychopathologie
- Sociaal-emotionele ontwikkeling
- Leer- en werkhouding
- Taalontwikkeling
- Thuissituatie en vrijetijdsbesteding
- Medische ontwikkeling, motoriek en schrijven
- Wereldoriëntatie en creatieve vakken

Onder alle kopjes wordt de ontwikkeling beschreven in termen van belemmerende factoren, beschermende factoren en ondersteuningsbehoeften.

Het ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) is een formulering van de verwachte leeropbrengst van een leerling, op basis van zijn cognitieve ontwikkeling, sociaal-emotionele ontwikkeling en omgeving. Het is een instrument waarmee de didactische en sociaal-emotionele ontwikkeling gestuurd gevolgd kan worden. Vanuit een volledig beeld van de mogelijkheden en belemmeringen van de leerling, kan een optimale onderwijsleeromgeving ingericht worden, om te komen tot realisering van het ontwikkelingsperspectief.

Na de eerste toetsperiode wordt door de schoolpsycholoog het OPP vastgesteld. Tot die tijd wordt er gewerkt vanuit het OPP dat door de vorige school is opgesteld. Iedere twee jaar wordt het OPP opnieuw beoordeeld en bijgesteld, tenzij hier eerder aanleiding toe is.

Ieder kind een kans!

In het OPP wordt op basis van de cognitieve mogelijkheden (IQ), de beschikbare toetsresultaten op de verschillende vakgebieden (technisch lezen, spellen, rekenen en vanaf de middenbouw begrijpend lezen) en bovendien de omstandigheden (protectieve en belemmerende factoren) een leerrendementsverwachting (LRV) opgesteld. Daaraan wordt vervolgens een uitstroomprofiel gekoppeld.

Het OPP wordt door de mentor met ouders besproken. Wanneer ouders tijdens dit gesprek informatie geven die van toegevoegd belang is, wordt dit alsnog verwerkt in het OPP. In het OPP wordt aangegeven op welke datum het met ouders is besproken en het getekende exemplaar wordt in het papieren dossier bewaard.

De groep en HGW

Het handelingsgericht werken in de groep kan verdeeld worden in vier processen, namelijk

1. waarnemen/signaleren
2. begrijpen/analyseren
3. plannen van aanbod
4. uitvoeren en evalueren.

Ad 1. Signaleren/waarnemen

Tijdens het eerste proces worden er systematisch en cyclisch gegevens over de leerlingen verzameld. Twee maal in het jaar wordt er een toetsweek gehouden waarin alle leerlingen in rekenen, taal en lezen adaptief worden getoetst aan de hand van CITO-genormeerde toetsen. Deze toetsgegevens worden vervolgens in Esis verwerkt. De sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerlingen wordt gescoord aan de hand van het Ontwikkeling Volg Model (OVM). Tevens worden observaties en overige waarnemingen rondom de leerling in Esis geregistreerd.

Ad 2. Begrijpen/analyseren

Tijdens het tweede proces, wordt er gekeken naar wat de leerling nodig heeft.

Voor rekenen, taal en lezen wordt dit gedaan aan de hand van (matrix)gesprekken. De leerkracht gaat met de leerling in gesprek over de doelen, waarbij de focus ligt op waarom deze doelen wel of niet behaald zijn.

Daarnaast wordt tweemaal in het jaar (na elk toetsweek) de algehele ontwikkeling van de leerling tijdens een leerlingbespreking door de mentor en de adjunctdirecteur geanalyseerd. Ter voorbereiding van deze leerlingbespreking, worden in de highlightsbespreking binnen het unitteam de bijzonderheden van de leerlingen besproken. Tevens vullen alle leerkrachten per leerling het handelingsdeel van het OPP aan op hun vakgebied aan de hand van de CITO-toetsen, matrixgesprekken en eigen observaties. De mentoren vullen per leerling de overige onderdelen van het OPP aan, waarbij zij Esis als hulpmiddel gebruiken.

Ad 3. Plannen van aanbod

Tijdens het derde proces wordt er bekeken hoe het kind verder geholpen en begeleid kan worden.

Tijdens de (matrix)gesprekken stellen vaklokaalleerkracht en leerling nieuwe doelen op en er wordt besproken wat de leerling nodig heeft om deze doelen te behalen (instructie, computerprogramma's, werkbladen, begeleiding/ondersteuning van de leerkracht, etc.). Vervolgens worden deze en het evaluatiemoment genoteerd op een doelkaart.

Ter voorbereiding op de leerlingbespreking stellen de vaklokaalleerkrachten doelen en acties per vakgebied op.

Ieder kind een kans!

Ad 4. Uitvoeren en evalueren

Tijdens het vierde en laatste proces worden de geplande (leer)activiteiten uitgevoerd en de resultaten uiteindelijk geëvalueerd.

Aan de hand van de doelkaarten gaat de leerling aan de slag met zijn doel(en), waarna er in een volgend (matrix)gesprek wordt geëvalueerd.

De acties worden nagekomen en deze worden tijdens de volgende leerlingbespreking met behulp van de nieuwe toetsresultaten geëvalueerd, waarbij er wordt bekeken in hoeverre de doelen zijn bereikt. Ook worden de resultaten op vakinhoudelijk gebied één keer per jaar door de adjunctdirecteur met de vaklokaalleerkrachten besproken m.b.v. een resultatenformulier.

3 Extra ondersteuning en samenwerking met partners

Wanneer een leerling meer nodig heeft dan het SBO basisaanbod, kunnen in samenspraak met de zorgcoördinator verschillende instrumenten worden ingezet.

3.1 Het kindplan

Zowel op didactisch als op pedagogisch gebied kan er een kindplan worden ingezet. De leerkracht gaat in gesprek met de leerling om de hulpvraag te bespreken en het doel specifiek, meetbaar, acceptabel, realistisch, tijdsgebonden, inspirerend en onder eigen controle (SMARTIE) te bepalen. Er wordt vastgesteld wat de leerling nodig heeft om het doel te bereiken en wie hem daarbij kunnen helpen. Dit alles wordt samen met de leerling in kindtaal beschreven in 'Mijn kindplan'. Leerkracht en leerling ondertekenen het plan, ouders worden ervan op de hoogte gesteld en ook hen wordt gevraagd het te ondertekenen. Na de afgesproken periode wordt het plan geëvalueerd en wordt er met het kind besproken of voortzetting of aanpassing van het plan wenselijk is. In het geval dat van beide geen sprake is, wordt de begeleiding van de leerling weer uitgevoerd op de manier waarop dit voor alle leerlingen gedaan wordt.

3.2 Het handelingsplan SEL

Soms is er meer nodig dan een kindplan. We gebruiken dan het Handelingsplan Sociaal Emotioneel Leren (HP SEL). Dit kan op alle niveaus van het gedragshuis (zie bijlage), maar in ieder geval op niveau 3 (oranje) worden ingezet.

Een analyse van het OVM en een observatie van het probleemgedrag is altijd onderdeel van het traject dat leidt tot het handelingsplan.

3.3 Aanvraag intern onderzoek en/of extra ondersteuning

Een aanvraag voor nader onderzoek of extra ondersteuning door de schoolpsycholoog, de logopedist, de remedial teacher, motorische remedial teacher of de NISBO wordt (in overleg met de zorgcoördinator) gedaan als er sprake is van stagnatie / onvoldoende didactische groei of als er problematiek op sociaal-emotioneel of communicatief gebied wordt gesignaleerd.

De resultaten van het onderzoek of de extra ondersteuning worden door de specialist teruggekoppeld aan de leerkracht, de zorgcoördinator en de ouders en er wordt besproken wat er nodig is om de leerling verder te kunnen helpen in zijn of haar ontwikkeling. De leerkracht stelt de ouders op de hoogte van de te nemen acties.

3.4 Het Multidisciplinair Overleg (MDO)

Op het moment dat er multidisciplinair overleg nodig is, kan een leerkracht een leerling inbrengen bij het MDO. Aan het MDO nemen deel:

- De betreffende ouder(s)
- De betreffende mentor
- De zorgcoördinator

Ieder kind een kans!

- De schoolpsycholoog
- De schoolmaatschappelijk werker (SMW+)
- De schoolarts
- De adviseur van het Samenwerkingsverband (SPOOH)
- De directie (voorzitter)
- De notulist

Voor de bespreking worden ook eventueel betrokken hulpverleners uitgenodigd.

Voor een inbreng bij het MDO dient de mentor een inbrengformulier in. In dit formulier wordt alle relevante informatie verzameld, waarbij de mening en inzichten van de leerling en de ouders ook worden meegenomen. Tevens wordt de hulpvraag van de mentor, de leerling en de ouders duidelijk geformuleerd. De zorgcoördinator zorgt ervoor dat alle MDO-leden deze informatie ruim voor het overleg ontvangen. De mentor bespreekt het formulier van tevoren met de ouders.

De eerste bespreking in het MDO is een strategiebespreking. De leerkracht krijgt tijdens het overleg de mogelijkheid de hulpvraag te verduidelijken, waarna de overige MDO-leden vragen kunnen stellen en vanuit de eigen expertise hun licht op het probleem kunnen werpen. Vanuit het overleg kunnen er heldere, concrete en haalbare adviezen aan de mentor worden gegeven. Soms is er echter meer informatie nodig om tot een goed advies te komen. Zo kan nader onderzoek door interne of externe specialisten gewenst zijn of overleg met derden om zaken te verhelderen.

Wanneer de acties uitgevoerd zijn en er geen aanleiding is om opnieuw binnen het MDO in gesprek te gaan, gaat de leerling van de afsprakenlijst af. Indien dit niet het geval is, wordt de leerling nogmaals besproken middels een vervolgbespreking. Zo kan er aan de hand van nieuwe gegevens gekomen worden tot een (aanvullend) advies aan de mentor. De mentor vult ter voorbereiding het vervolgformulier in, waarin de stand van zaken wordt vermeld en de vernieuwde hulpvraag wordt gesteld en bespreekt dit van tevoren met de ouders. Indien de ouders niet bij de bespreking aanwezig (konden) zijn, stelt de mentor na de bespreking de ouders op de hoogte van de uitkomsten van het overleg en de te ondernemen acties.

Het MDO wordt ook gebruikt om nieuwe leerlingen een aantal weken na binnenkomst te bespreken. Ook hiervoor worden de ouders uitgenodigd, omdat hun mening, inzichten en betrokkenheid van groot belang zijn bij de ontwikkeling van hun kind op SBO Merlijn. Er wordt besproken wat belangrijke aandachtspunten voor de leerling zijn en of nader overleg binnen het MDO noodzakelijk is. De inbreng voor deze bespreking is het Start-OPP (een samenvatting van het dossier van de vorige school).

3.5 Extra ondersteuning binnen de school (zie tevens bijlage)

Binnen SBO Merlijn kan er zowel ter bevordering van de sociaal-emotionele ontwikkeling, de didactische ontwikkeling, als de motorische ontwikkeling extra ondersteuning worden ingezet. Op sociaal-emotioneel gebied kan het eerder genoemde kindplan en het handelingsplan SEL worden ingezet. Ook op didactisch gebied wordt er op SBO Merlijn extra ondersteuning ingezet middels een kindplan, waarbij evt. gebruik kan worden gemaakt van Connect Lezen. Taal in Blokjes en Met Sprongen Vooruit. Leerlingen worden hiervoor geselecteerd door de vaklokaalleerkrachten, waar nodig met ondersteuning van de zorgcoördinator.

Tevens kan logopedie worden ingezet als extra ondersteuning op spraak/taalontwikkeling gewenst is. Leerlingen worden hiervoor geselecteerd door de logopediste, in overleg met de mentor en de zorgcoördinator. Leerkrachten zelf kunnen ook altijd met de logopediste overleggen over de mogelijkheden van logopedie of ondersteuning/begeleiding die in de klas gegeven kan worden. Op motorisch gebied, kunnen leerlingen extra ondersteund worden door Motorische Remedial Teaching (MRT). Alle leerlingen worden aan het begin van het schooljaar hier door de vakleerkracht(en) lichamelijke opvoeding (en tevens motorisch remedial teachers) op gescreend.

Ieder kind een kans!

3.6 Samenwerking met externen

SBO Merlijn werkt nauw samen met het Centrum Jeugd en Gezin (locatie Laak), waarbij de SMW+ en de schoolarts vertegenwoordigd zijn in het MDO. Ook is er structureel contact met de adviseur passend onderwijs van het SPPOH. Zij neemt deel aan de MDO's, maar ook daarbuiten worden korte lijntjes gehouden. Daarnaast onderhoudt SBO Merlijn ook contacten met leerplicht en met de wijkagent.

Aangezien veel leerlingen en ouders ondersteund worden door verschillende zorgaanbieders in de regio Haaglanden, is er vanuit SBO Merlijn regelmatig contact met o.a. Youz, de Opvoedpoli, Impegno, Jeugdformaat, Ipse de Bruggen, Middin en Stichting MEE.

Incidenteel wordt er een arrangement aangevraagd als de benodigde zorg voor een leerling het normale aanbod van een SBO overstijgt en er (nog) geen beter passende onderwijsplek voor de leerling beschikbaar of wenselijk is. Zo kan er extra (individuele) begeleiding worden gegeven en kan er expertise vanuit cluster 3 of 4 worden ingezet. Daarnaast wordt ook de expertise vanuit cluster twee waar nodig opgezocht en ingezet.

Omdat een aantal leerlingen onder toezicht staat van de jeugdbescherming, is er vanuit school bovendien regelmatig contact met jeugdbeschermers vanuit Jeugdbescherming West en vanuit de William Schrikker Groep. Tevens wordt school bij zorgen benaderd door Veilig Thuis Haaglanden (het centrale advies- en meldpunt voor iedereen die met huiselijk geweld en/of kindermishandeling te maken heeft of krijgt) en de Raad voor de Kinderbescherming. Omgekeerd zoekt school bij zorgen indien nodig ook contact met Veilig Thuis Haaglanden, het Crisis Interventieteam (CIT) en/of de Raad voor de Kinderbescherming en doet indien nodig een melding.

Aangezien de mentor integraal verantwoordelijk is voor de leerling, onderhoudt hij of zij de contacten met de externe hulpverlening rondom een leerling. De zorgcoördinator en/of de schoolmaatschappelijk werker kunnen hierbij ondersteunen.

Tot slot werken we ook samen met de al eerder benoemde kinderfysiotherapeut. Met een verwijzing van de huisarts, behandelt ze leerlingen van SBO Merlijn in een ruimte van onze buurschool en werkt ze samen met de mentoren en de gymleerkrachten/motorisch remedial teachers.

4. Zorgplicht

4.1 Algemeen

Sinds de invoering van passend onderwijs hebben schoolbesturen zorgplicht. Dit betekent dat zij verantwoordelijk zijn om te onderzoeken of de school aan een leerling met extra onderwijs- en ondersteuningsbehoeften passend onderwijs kan bieden, eventueel met de inzet van extra ondersteuning vanuit het samenwerkingsverband. Soms is van tevoren niet duidelijk of en zo ja welke onderwijs- en ondersteuningsbehoeften de leerling heeft. Dan heeft de school zes weken na schriftelijke aanmelding door de ouder(s)/verzorger(s) de tijd om te onderzoeken welke onderwijs- en ondersteuningsbehoeften de leerling heeft en of de school passend onderwijs kan bieden. De periode van zes weken kan eenmalig met vier weken worden verlengd. Dit moet wel aan de ouders worden gemeld. Kan een school deze benodigde ondersteuning niet bieden, dan zoekt zij samen met ouders naar een passende plek op een andere school. Het samenwerkingsverband kan hierin ondersteunen, maar de schoolbesturen zijn en blijven verantwoordelijk.

De zorgplicht houdt ook in dat een school een leerling pas mag verwijderen als een andere school bereid is gevonden die leerling toe te laten. Zo wordt voorkomen dat een leerling tussen wal en schip valt. Een school kan een leerling weigeren als de school vol is. Hierbij geldt wel dat de school een consequent en transparant toelatingsbeleid heeft. Ook indien ouders de grondslag van de (bijzondere) school niet erkennen, is dit grond voor weigering. Het toelatingsbeleid van scholen is niet alleen voor ouders inzichtelijk, ook voor collega-scholen in het werkgebied is duidelijk hoe scholen omgaan met het toelaten van leerlingen. In werkgebieden waar sprake is van plaatsingsproblematiek, omdat veel scholen vol zijn, voeren scholen actief overleg om dit

Ieder kind een kans!

gezamenlijk op te lossen. Thuisnabij onderwijs is het uitgangspunt. Mocht blijken dat scholen/schoolbesturen onvoldoende rekening houden met de zorgplicht, dan spreken schooldirecteuren elkaar hier actief op aan. In laatste instantie kan de directeur van het samenwerkingsverband met schoolbesturen in gesprek gaan en eventueel besluiten het bestuur van het samenwerkingsverband maatregelen voor te stellen. Bij tussentijdse schoolwisseling van leerlingen hebben scholen altijd contact met elkaar voor zij een leerling van een andere school aannemen. Dit geldt overigens niet alleen voor situaties waarop de zorgplicht mogelijk van toepassing is, maar ook om overplaatsingen (bijvoorbeeld BAO > BAO, of S(B)O - BAO, situaties van onvrede bij ouders, etc.)

4.1 Zorgplicht op SBO Merlijn

Soms blijkt na verloop van tijd dat SBO Merlijn niet (meer) tegemoet kan komen aan de ondersteuningsbehoeften van een leerling. Daaraan voorafgaand vindt een proces plaats, waarin extra ondersteuning is geboden binnen de school, in samenwerking met ouders en eventuele hulpverlening. De ondersteuningsbehoeften zijn in dat geval regelmatig besproken met de ouders en de betrokken adjunctdirecteur, er is waar nodig intern onderzoek gedaan door de schoolpsycholoog, de logopediste en/of de remedial teacher, er zijn kind/handelingsplannen ingezet, de leerling is besproken in het MDO, etc. Wanneer deze extra ondersteuning onvoldoende effect heeft en/of deze structureel nodig blijft, kan er in een MDO geconcludeerd worden dat SBO Merlijn de leerling geen onderwijs op maat kan bieden en dat de leerling een onderwijsplek nodig heeft die beter aansluit op zijn of haar ondersteuningsbehoeften binnen het Speciaal Onderwijs (SO). Met expertise vanuit het betreffende cluster wordt binnen het MDO samen met ouders gekomen tot een weloverwogen verwijzing naar een school voor speciaal onderwijs.

In een enkel geval kan een leerling door de extra hulp en ondersteuning die op SBO Merlijn is geboden, een zodanige ontwikkeling doorgemaakt hebben, dat terugkeer naar het regulier onderwijs wellicht mogelijk is. Op het moment dat er gedacht wordt aan deze mogelijkheid, wordt de leerling, net als in de bovenstaande situatie, ingebracht in het MDO. Daarin wordt besproken of het beeld van de leerling klopt en zo ja, wat de leerling nog nodig heeft om kansrijk deze overstap te kunnen maken. Er wordt gezocht naar een school die tegemoet kan komen aan de ondersteuningsbehoeften van de leerling en de betreffende school wordt betrokken bij de overstap. Waar mogelijk kan er tijdens de overstap vanuit SBO Merlijn (tijdelijk) ondersteuning worden geboden aan de reguliere school, om de kans van slagen verder te vergroten.

5. Financiën basisondersteuning

Elke school ontvangt een geldbedrag ter versterking van de basisondersteuning inclusief interventies. Dit bedrag wordt per schooljaar vastgesteld en toegekend. Het bestaat uit een vaste voet per zelfstandige schoollocatie en een bedrag per leerling. **Voor het schooljaar 2022-2023 betreft het een vaste voet van 8.500 euro plus 106 euro per leerling.**

Ieder kind een kans!

6. Ontwikkeling/evaluatie

De afgelopen jaren is er op SBO Merlijn aandacht besteed aan verschillende verbeterpunten:

- Het borgen van de afspraken binnen de zorgstructuur, met name de begeleiding hiervan en het inwerken van nieuwe leerkrachten op de zorgstructuur.
- Het bespreken van de resultaten die behaald zijn op de vakgebieden spellen, technisch lezen, begrijpend lezen en rekenen op vak-, unit- en schoolniveau.
- Het samenvoegen en vereenvoudigen van de registraties rondom de ontwikkeling van leerlingen en het OPP.
- Wereldoriëntatie; betekenisvol leren m.b.t. “Ik en de wereld”.
- Het bevorderen van het technisch leesproces met de methodiek LIST in de onderbouw.
- Protocol voor leerlingen met ernstige leesproblematiek en/of dyslexie.
- Het aanschaffen van dyslexiesoftware (Claread)

De begeleiding van onze leerlingen is natuurlijk voortdurend in ontwikkeling. Het is van belang dat de bovengenoemde actiepunten met zorg worden uit- en voortgezet. Daarnaast willen we ons verder ontwikkelen op de volgende gebieden:

- Het vergroten van de kwaliteit op didactisch vlak (instructies, zelfstandig werken, het benutten van “didactische gesprekjes met leerlingen”, etc.)
- Het (opnieuw) implementeren van Claread voor leerlingen met ernstige lees- en spellingproblemen
- Het formuleren en evalueren van doelen en acties.
- Het verder ontwikkelen en de implementatie van het OPP binnen Esis.
- Het Handelingsplan Sociaal Emotioneel Leren (HP SEL) opnieuw onder de aandacht brengen en op tijd inzetten voor leerlingen waarbij dit nodig is.

Dit schoolondersteuningsprofiel wordt jaarlijks geëvalueerd tijdens een teambijeenkomst, waarna de doelen op passend onderwijs waar nodig kunnen worden aangevuld of bijgesteld.

Ieder kind een kans!

Bijlage: het gedragshuis

Sociaal-emotioneel leren op SBO Merlijn

Specialistische aanpak		
HGW*	Kenmerken **	Mogelijkheden in de aanpak*
• HP SEL • Kind'contract' met escalatie-afspraken	Problemen langere tijd, frequent, intens- met veel emotie, in meerdere situaties, stapeling van probleemgedrag, hinder is groot, verwachting dat intensieve aanpak nodig is.	• Interne schorsing met terugkeerschema • Inzet en samenwerking hulpverlening • Expertise SO inzetten • (indien niet anders mogelijk) externe schorsing/verwijdering
Specifieke aanpak		
HGW*	Kenmerken **	Mogelijkheden in de aanpak*
• MDO • Kindplan • Gedragsfunctie-analyse **	Problemen sinds kort, niet al te vaak, escalatie sporadisch, tijdens één situatie, beperkt in omvang, hinder beperkt, verwachting dat lichte aanpak werkt	• Check in- check out ** • Time-out • Thermometer ** • Training buiten school
Preventie: gedifferentieerde aanpak		
HGW*	Kenmerken	Mogelijkheden in de aanpak*
• Gedifferentieerde aanpak binnen groepsplan • Vragenlijst SEL-competenties **	Kinderen die binnen de basisaanpak iets extra's nodig hebben	• Gedifferentieerde aanpak in de groep • Individuele aandacht (kindgesprek, OA, stagiair)
Preventie: basis-aanpak		
HGW*	Kenmerken	Mogelijkheden in de aanpak*
• Groepsplan • OVM-lijnen • Sociogram • Leerlingbespreking • groepsbespreking	Kinderen hebben behoefte aan • verbondenheid • competentie • autonomie	• Gedragshandelingsprincipes • Groepsregels en afspraken. • SOVA-lessen, SOVA-wiel • Rots & Water • Zonnetje/kanjer van de week • Hard/zacht-methode
Verbondenheid Veiligheid Verantwoordelijkheid		

* de tools van de diagnostische cyclus (HGW) en de mogelijkheden in de aanpak zijn altijd inclusief die van de onderliggende laag.

** uit: Groepsplan gedrag van Kees van Overveld

De verschillende lagen van het huis zullen hieronder kort worden toegelicht.

De basis

De uitgangspunten voor ons pedagogisch klimaat: verbondenheid, veiligheid en verantwoordelijkheid liggen ten grondslag aan al ons handelen en aan dat wat we de kinderen mee willen geven in hun schoolperiode op SBO Merlijn.

Preventie: de basisaanpak:

Het pedagogisch klimaat in de school bepaalt voor een groot gedeelte het gedrag van kinderen. Een veilig, stimulerend klimaat zorgt er voor dat kinderen zich kunnen ontwikkelen. In het huis is zichtbaar dat we daarvoor een groot aantal instrumenten inzetten.

- In de diagnostische cyclus (HGW) is dat het pedagogisch groepsplan: op basis van de scores van ieder kind op het eerste gedeelte van het OVM dat gaat over de sociaal-emotionele ontwikkeling maakt de leerkracht een groepsplan, waarin de ontwikkelingsdoelen voor de hele groep, wat kleine groepjes en zo nodig individueel beschrijft voor de komende periode. Dit plan wordt besproken en geëvalueerd in de groepsbespreking.
- In de basisaanpak hebben we met elkaar gedragshandelsprincipes geformuleerd, vanuit de aanname en de ervaring dat een gezamenlijk gedragen normbesef tot betere resultaten leidt dan protocollen.
- In de afgelopen periode hebben we met elkaar getraind in de aanpak van de 'Hard-Zacht'-methode.

Preventie: de gedifferentieerde aanpak

Binnen de basisaanpak is er voor sommige kinderen extra, individuele aandacht nodig. Dit wordt besproken in de leerlingbespreking en altijd ook met het kind.

Specifieke aanpak

Een van de kenmerken van de leerlingpopulatie van SBO Merlijn is dat ook de sociaal-emotionele ontwikkeling niet vanzelf verloopt. Sommige kinderen hebben een heel specifieke aanpak nodig. Deze aanpak wordt voorbereid in de leerlingbespreking en MDO aan de hand van een gedegen analyse van het gedrag en ook met het kind en ouders besproken. De aanpak wordt vastgelegd in een 'kindplan'.

Specialistische aanpak

Als problemen langere tijd aanhouden, frequent zijn een grote impact hebben op de groep en de school, is er meer nodig. Er worden dan escalatieafspraken met het kind en de ouders gemaakt.

Ieder kind een kans!

Bijlage: extra ondersteuning op schoolniveau

Onderwijsbehoeften	Specifieke kennis en kunde
Cognitieve ontwikkeling	✓ Veel aandacht voor de taalontwikkeling, waarbij woordenschat en leesmotivatie een grote rol spelen. Het team heeft een mastermodule taalontwikkeling gevolgd. ✓ Een aantrekkelijke schoolbibliotheek. ✓ Een orthopedagoog die IQ-onderzoeken af kan nemen en de leerkrachten handelingsadviezen m.b.t. de cognitieve capaciteiten biedt.
Didactische ontwikkeling	✓ Per unit vakleerkrachten voor taal, lezen en rekenen, die zich kunnen richten op en specialiseren in hun eigen vakgebied, ondersteund door de specifieke expertgroepen. ✓ Remedial teacher die intern en extern didactisch diagnostisch onderzoek kan uitvoeren, handelingssuggesties geeft aan de leerkrachten en waar nodig een deel van de daarop volgende begeleiding kan uitvoeren.
Spraak, taal en communicatie	✓ Schoolbrede aandacht voor de (mondelinge) taalontwikkeling. ✓ Begeleiding van de leerkrachten door een taalexpert (2,5 dag per week, logopedist met aanvullende opleidingen). ✓ Inbedding van het woordenschatonderwijs in wereldoriëntatie. ✓ Speciale aandacht voor nieuwkomers, in het bijzonder middels de Neveninstroom (Speciaal) Basisonderwijs (NISBO), van waaruit een leerkracht met kennis en ervaring op het gebied van NT2 de leerlingen begeleiding biedt.
Werkhouding	✓ Veel aandacht voor de verantwoordelijkheid voor het eigen leerproces met behulp van matrixen, doelkaarten en keuzemogelijkheden; leerlingen weten waar ze mee bezig zijn, de leergierigheid wordt geprikkeld en de motivatie wordt vergroot. ✓ Kindgesprekken om het 'leren leren' in kaart te brengen en te stimuleren.
Sociaal-emotionele ontwikkeling en gedrag	✓ Een goed, helder en gedragen pedagogisch klimaat; er zijn handelingsprincipes in gedrag afgesproken en er vindt regelmatig intervisie plaats tussen de teamleden en er is een gedragshuis opgesteld (zie bijlage). ✓ Ouders worden altijd betrokken bij het beleid en de ontwikkeling van hun kind. ✓ Twee keer per jaar groepsplan sociaal-emotionele ontwikkeling met een passend basisaanbod en aandacht voor specifieke (groepjes) leerlingen. ✓ Waar nodig individuele handelingsplannen in samenspraak met de leerling en de ouders, waarin haalbare doelen worden gesteld, uitgaande van de kwaliteiten die de leerling heeft. ✓ Het team heeft meerdere modules m.b.t. de sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen gevolgd en training gehad voor het leren omgaan met grensoverschrijdend gedrag. ✓ De orthopedagoog wordt waar nodig ingezet.
Lichamelijke, motorische en zintuiglijke ontwikkeling	✓ Twee maal per week bewegingsonderwijs. ✓ 1 maal per week Rots- en Water training. ✓ Motorische remedial teaching. ✓ Mogelijkheid tot fysiotherapie.
Het (zeer) jonge kind	✓ Een grote groep jonge kinderen, die ook dikwijls ter observatie geplaatst worden. ✓ SBO Merlijn werkt samen met Jongleren voor de vroegsignalering en –stimulering van peuters die extra nodig hebben in een peuterleergroep (Kleine Keet). De betrokken medewerkers hebben een VVE-opleiding, naast hun SBO-expertise en –opleiding.